

tedy býti ustanovení §u 305 tr. zák. pro stěžovatele příznivější a stalo se proto podřazení jeho činu pod § 305 tr. zák. vzhledem k ustanovení článku IX. uvozovacího zákona k trestnímu zákonu právem a pro použití §u 290 tr. ř. nebylo důvodu.

Čís. 1497.

Zákon na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n.

I dokonaná vražda na osobách, v §u 7 zákona uvedených, je zločinem v tomto §u uvedeném; podle §u 36 zákona je i tu dána příslušnost státního soudu.

Pod skutkovou podstatu §u 16 čís. 1 zákona spadá veřejné oslavování pachatele vraždy na ministru republiky; pokud jsou tu podmínky druhé věty prvního odstavce §u 32 zákona pro výrok, že odsouzený pozbývá čestných práv občanských.

(Rozh. ze dne 14. února 1924, Kr I 725/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmatečnou stížnost obžalovaného do rozsudku krajského soudu v Chrudimi ze dne 24. září 1923, jímž byl stěžovatel uznán vinným zločinem podle §u 16 čís. 1 a 2 zákona na ochranu republiky ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., vyhověl však v neveřejném zasedání odvolání státního zastupitelství a vyslovil podle §u 32 zákona ze dne 19. března 1923, čís. 50 sb. z. a n., že obžalovaný pozbývá čestných práv občanských, a uvedl v otázkách, o něž tu jde, v

d ů v o d e h:

Po věcné stránce namítá stížnost a) dle čís. 9 a) §u 281 tr. ř., že ve výroku obžalovaného, jak jej soud zjišťuje, nelze spatřovati ani vychvalování ani oslavování Josefa Šoupala pro jeho čin, ježto se projev nestal slavnostním způsobem, jaký zákon předpokládá — ani s ch v a l o v á n í č i n u, jak mylně tvrdí rozsudek v důvodech, b) dle čís. 10 §u 281 tr. ř., že zde není zákonných předpokladů pro zločinnou kvalifikaci činu dle čís. 2 §u 16, poněvadž prý Šoupal byl odsouzen pro dokonanou vraždu úkladnou, spáchanou na ministru Dru Rašínovi dle §§ů 134, 135 čís. 1 tr. zák. a § 7 zákona na ochranu republiky nemluví vůbec o dokonané vraždě. Dle náhledu stížnosti měl býti obžalovaný odsouzen pro přečin dle §u 16 čís. 1 zákona. Avšak obě námitky jsou bezdůvodné, uváží-li se ad a), že rozsudek zjišťuje, že obžalovaný pronesl svůj výrok »ať žije Šoupal« před zástupem asi 1000 lidí, shromážděných k oslavě Husově, tedy při slavnostní příležitosti způsobem okázalým, použiv k tomu schválně okamžiku, když po skončení přednášky slavnostního řečníka a po potlesku nastalo ticho, by vzbudil tím větší pozornost zástupu. Jest nepochybné, že v tomto výroku, který nejen doslovem, nýbrž i způsobem pronesení jest zřejmě oslavného rázu, spočívá vedle oslavování vraha Šoupala zároveň i (nepřímé) vychva-

lování pachatele zločinu právě proto, že jeho spojitost s osobou pachatelovou jest v tomto případě tak samozřejmá, že jich nelze rozlučovati. Poněvadž však k naplnění skutkové podstaty trestného činu dle §u 16 zákona stačí jediná z činností v něm uvedených (veřejné vychvalování, nebo výslovné schvalování zločinu, veřejné vychvalování, nebo oslavování pachatele), stačí ovšem k odůvodnění odsuzujícího výroku i jen jediná z nich. Vzhledem k vývodům zmateční stížnosti budiž podotknuto, že nalézací soud shledává ve výroku i důvodech rozsudečných vinu obžalovaného v objektivním směru v tom, že veřejně schvaloval a oslavoval pachatele, a že se zmiňuje o schvalování činu pouze v důvodech k odůvodnění výroku o vině subjektivní. Ad b) Jest správné, že Josef Šoupal byl rozsudkem státního soudu ze dne 4. července 1923, potvrzeným nejvyšším soudem dne 25. září 1923, uznán vinným zločinem vraždy úkladné dle §§ů 134, 135 čís. 1 tr. zák. a že se § 7 zákona na ochranu republiky výslovně nezmiňuje o dokonané vraždě. Z toho však nelze souditi, že zde nejde o zločin, v tomto §u uvedený, a že není odůvodněna zločinná kvalifikace činu stěžovatelova. Uvádíť důvodová zpráva k zákonu na ochranu republiky (tisk čís. 4021) k §u 36 výslovně: »Ze znění §u 7 jest patrné, že zločinu podle §u 7, které náležejí před státní soud, rozumí se i v r a ž d a d o k o n a n á na osobách tam uvedených.« Pro týž náhled svědčí i čtvrtý odstavec §u 7 cit. zák., který stanoví trest pro toho, kdo spolupůsobí ke spáchání nebo při spáchání vraždy neb úmyslného zabití člověka za okolností a na osobách, uvedených pod čís. 1—3, i když čin nebyl dokonán. Byloť by zajisté anomalií, by ten, kdo spolupůsobí ke spáchání nebo při spáchání vraždy dokonané, spadl pod ustanovení zákona na ochranu republiky a podléhal také příslušnosti státního soudu, a přímý pachatel dokonané vraždy nikoliv. § 28 poslední odstavec cit. zák. mluví výslovně o zločinu vraždy dokonané s poukazem na § 7. Že § 7 odstavec první zákona na ochranu republiky mluví výslovně jen o pokusu zločinu vraždy, o »úmyslném zabití člověka« a o »pokusu tohoto zločinu«, vysvětluje se prostě tím, že citovaný zákon stanoví na tyto činy trest nový, odchylný od dosavadních ustanovení trestních zákonů, kdežto při dokonaném zločinu vraždy jako útoku na život ústavních činitelů zůstává při trestu, jaký byl dosud stanoven na dokonáný zločin vraždy. Konečně i z ustanovení §u 36 zákona a z tendence v něm projevené, že totiž nejtěžší trestné činy, v zákoně uvedené, jsou přikázány pravomoci státního soudu, nutno souditi, že dokonaná vražda spadá pod ustanovení §u 7 a s ním pod ustanovení §u 36, poněvadž by bylo protismyslné, aby pro méně trestný pokus vraždy byl příslušným přísný státní soud, kdežto pro dokonáný zločin byl příslušný soud jiný s pravidelným řízením. Poněvadž v tomto případě zjistil nalézací soud, že obžalovaný svým výrokem veřejně oslavoval pachatele vraždy na Dru Rašínovi pro tento zločin, který dle hořejších vývodů spadá pod ustanovení §u 7 zákona na ochranu republiky, odpovídá odsuzující výrok dle čís. 1 a 2 §u 16 zákona správnému výkladu zákona.

Odůvodněno jest odvolání státního zastupitelství, pokud brojí proti tomu, že nalézací soud nevyhověl návrhu veřejného žalobce na vyslo-

vení ztráty čestných práv občanských po rozumu Šu 32 zákona na ochranu republiky, máje za to, že obžalovaný nejednal z pohnutek nízkých a nečestných, nýbrž v částečném rozjaření. Rozjaření toto, k němuž sice nalézací soud právem přihlížel jako k okolnosti polehčující, nelze však pokládati za pohnutku činu, neboť pohnutka ta tkvěla zřejmě v povaze a smýšlení obžalovaného; kdo, jako on, veřejně vychvaluje neb oslavuje pachatele vraždy pro tento zločin, projevuje tím zajisté smýšlení nízké a nečestné, a takovými jsou také pohnutky, z nichž toto své smýšlení okázale projevuje. Jsou tu tedy podmínky druhé věty prvního odstavce Šu 32 zákona na ochranu republiky pro výrok, že obžalovaný pozbývá čestných práv občanských, pročez bylo odvolání státního zastupitelství v tomto směru vyhověno a usneseno, jak shora uvedeno.

Čís. 1498.

Rozlišujícím znakem mezi zločinem dle Šu 185 tr. zák. a Šu 214 tr. zák. jest rozdílný úmysl pachatelův, čelící v onom případě k zajištění a prohloubení výsledku krádeže (zpronevěry), v tomto pak k ohrožení zájmu státu na stíhání a potrestání zločince.

(Rozh. ze dne 14. února 1924, Kr II 272/23.)

Nejvyšší soud jako soud zrušovací zavrhl po ústním líčení zmateční stížnost státního zastupitelství do rozsudku krajského soudu v Uherském Hradišti ze dne 23. března 1923, jímž byla obžalovaná Barbora M-ová osvobozena dle Šu 259 čís. 3 tr. ř. od obžaloby pro zločin podílnictví na krádeži dle §§ 185 a 186 a) b) tr. zák.

Důvody:

Nalézací soud zjistil, že obžalovaná nalezla v zahradce před svým domem balík, který dala do komory, že v balíku byly věci, její dcerou ukradené, že při domovní prohlídce na dotaz pátrajícího četníka, zda její dcera nebyla doma a zda nemá obžalovaná v domě nějaké věci, které její dcera večer před tím odcizila, odpověděla, že její dcera vůbec doma nebyla a že ničeho nepřinesla, ačkoliv věděla o původu balíku, a že konečně, když pak četnický strážmistr blížil se ke komoře, přinesla z komory ukradené věci. Nalézací soud v jednání obžalované neshledal skutkové podstaty zločinu podílnictví na krádeži, jelikož měl za to, že jednání obžalované nasměřovalo k tomu, by znemožnila tím vlastníku, by ukradenou věc dostal zpět, nýbrž že věci schovala před pátrající vrchností proto, by její dcera, která krádež spáchala, nebyla vyzrazena, neboť obžalovaná již při prvním výslechu udala, že schovala balík proto, by jej ráno vydala tomu, kdo se o něj bude hlásiti. Nalézací soud vzhledem k tomu spatřuje v jednání obžalované skutkovou podstatu zločinu nadřizování dle Šu 214 tr. zák., jelikož obžalovaná pátrající vrchnosti tajila půtahy, které by k objevení pachatele vésti mohly, považoval